षोडशः पाठः

अभ्यासः

1. उच्चारणं कुरुत पुस्तिकायां च लिखत -

व्यवस्थितरीत्या अतिक्रमणकारिणां विषमपरिस्थितौ

सीमानियन्त्रणरेखायाः भारतीयसैन्यबलेन प्राणोत्सर्गम्

2. एकपदेन उत्तरत -

(क) कारगिलस्थलं कस्मिन् राज्ये अस्ति ?

(ख) भारतीयगुप्तचरविभागीयैः कस्य देशस्य विमानं दृष्टमासीत् ?

(ग) शान्तिप्रियाः के सन्ति ?

(घ) सगौरवं वयं कान् स्मरामः ?

3. पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(क) करगिल-युद्धं कस्मिन् वर्षे अभवत् ?

(ख) पाकिस्तानस्य विमानं कुत्र दृष्टमासीत् ?

(ग) आरम्भे पाकिस्तानं किं न अङ्गयकरोत् ?

(घ) केषाम् आत्मबलिदानं व्यर्थं न भवेत्?

4. रेखांकितपदानि अवलम्व्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत -

(क) भारतीयसेनायाः पाकिस्तानसेनया सह युद्धम् अभवत्।

(ख) नियन्त्रणरेखायाः समीपे पाकिस्तानस्य विमानंदृष्टमासीत्।

(ग) शान्तिप्रियाःभारतीयाः भवन्ति।

(घ) सैनिकानाम् आत्मबलिदानं व्यर्थं न स्यात्।

5. मञ्जूषातः पदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत -

प्रधानमन्त्रिणा व्यर्थम् नास्ति

(क) सैनिकानाम् आत्मबलिदानं .... न भवेत्।

(ख) परम् आत्मरक्षणे वयं न कदापि अलसाः इति.................अन्यैश्च उद्घोषितम्।।

(ग) शान्तिप्रियाः भारतीयाः इत्यत्र .... संशयः।

6. संस्कृते अनुवादं कुरुत -

(क) सीमाओं की रक्षा कौन करता है ?

(ख) हिमालय की ऊँची चोटियाँ बर्फ से ढँकी रहती हैं।

(ग) भारतीय शान्तिप्रिय होते हंै।

(घ) कारगिल युद्ध में भारत की जीत हुई।

7. निम्नांकितेषु पदेषु उपसर्गं चित्वा लिखत -

पदम्   उपसर्गः

प्रविष्टः   प्रविश्क्त

अभिलषति ....

प्रतिकूलम् ....

प्रयत्नम् ....

शिक्षण-सङ्केतः

1. छात्रैः देशस्य सीम्नां विषये चर्चां कारयत।

2. पाश्र्ववर्तिभिः देशैः सह सम्बन्धस्य विषये प×चवाक्यानि संस्कृते लेखयत।

स्मरणीयम्

-वाक्यांशानां कृते एकशब्दः

यं जेतुं न शक्यते सः - अजेयः

यस्मिन् आक्रमणं कर्तुं नशक्यते सः - **अनाक्रान्तः**

यस्य शत्रुः न जायते सः - **अजातशत्रुः**

यः स्वल्पं भाषते सः - **अल्पभाषी**

यस्य अन्तं नास्ति सः - **अनन्तः**

यत् सदृशं कोऽपि द्वितीयः नास्ति सः - **अद्वितीयः**

एतदपि जानीत-

संस्कृतसाहित्ये विशिष्टयोगदानाय वाचस्पतिपुरस्कारः दीयते।